

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: Jaroslava Kopová

Vysoká škola: PF JU

Aprobace Učitelství pro 1. st. ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 14.5.2007

PaedDr. Eva Suchánková, Ph. D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zkouška rozlišování distinktivních rysů fonémů

Autorka si zvolila velmi aktuální téma diplomové práce. V současné době se stále více poukazuje na to, jak je důležité pro začínající školáky zvládnout dovednost rozlišit jednotlivé fonémy jazyka k nácviku čtení a psaní. Proto se v první kapitole práce diplomantka věnuje vztahu fonetiky a fonologie, vymezení pojmu foném. Ve třetím oddíle kapitoly seznamuje s některými fonologickými teoriemi, např. pražské fonologické školy, kodaňské školy a více teorií distinktivních rysů. Tato první kapitola je teoretickým základem pro praktickou část a zejména z ní čerpá při sestavování dvojic na rozlišování distinktivních rysů fonémů.

V druhé kapitole se autorka věnuje vymezení pojmů jazyk a řeč na základě citací Zelinkové a Koukolíka, dále pokračuje neurobiologií řeči a uvádí tabulku rozložení řečových funkcí v mozkových hemisférách. Oddíl Vývoj řeči začíná citací z internetových stránek, kde se uvádí, že vývoj řeči nelze odlišit od ostatních schopností člověka, což není v praxi vždy respektováno. Oddíl je opět doplněn přehlednou tabulkou vývoje slovní zásoby a artikulace do šestého roku věku dítěte.

Následuje kapitola zabývající se sluchovou percepcí, tj. fonematickým sluchem, zkouškou sluchového rozlišování od Wepman-Matějčka, zkouškou sluchové analýzy a syntézy. Diplomantka cituje Zelinkovou, Dvořáka, Matějčka, autory, kteří se touto problematikou u nás zabývali. Vzhledem k tomu, že specifické poruchy učení se projevují i problémy v oblasti sluchové percepce, zařadila autorka kapitolu i o těchto poruchách, kde po definování se zaměřuje zejména na jejich projevy ve škole.

Druhá část práce je uvedena pregnantně vymezeným cílem, tj. vytvořit rozšířenou zkoušku fonematické diferenciaci a porovnat s výsledky zkoušky podle Wepman-Matějčka.

Autorka si stanovila celkem tři hypotézy, které v průběhu šetření ověřovala.

Pomocí tabulky distinktivních rysů, kterou si vytvořila, mohla diplomantka určit fonémy s jedním distinktivním rysem a porovnáním s původní Wepman-Matějčkovou zkouškou sluchového rozlišování určit fonémy, jejichž rozlišování původní zkouška neuvádí. Na jejich základě pak vytvořila dvojice logatomů, kterými doplnila původní zkoušku. Tuto rozšířenou verzi pak ověřila u 50 žáků ZŠ. Výsledky jsou uvedeny v přehledných tabulkách s adekvátní interpretací.

V závěru autorka uvádí, že výsledky sluchového rozlišování fonémů jsou u žáků prvních tříd ZŠ horší než podle původní verze a správně zdůrazňuje, že jsou přímo alarmující.

Svého úkolu se diplomantka zhostila velmi dobře, její práce je pro učitelky prvních tříd velkým přínosem, protože mohou pomocí její verze určit a následně procvičovat ty skupiny fonémů, které dítě ještě sluchem přesně nerozlišuje. Zpracování je po obsahové stránce správné, logicky strukturované, bez gramatických chyb a překlepů. Písemné vyjadřování je jasné a výstižné. Celkově se jedná o kvalitní práci, proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím výborně.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 14.5.2007

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------